

Njoammudávdalága 16 § čuovvu meerrádus bákkolaš dearvvašvuodadárkkisteamis

ÁŠŠI

Meerrádus, mii addo njoammudávdalága 16 § vuodul dearvvašvuodadárkkisteapmái mearrideami várás njoammudávddain addon stáhtaráđi ásahusa 1 § čuovvu SARS-CoV-2-virusa dagahan oppalašváralaš covid-19-njoammudávdda leavvama eastadeami dihte.

ÁŠŠI DUOGÁŠ

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija 26.1.2021 ođasmahtton covid-19-epidemiija doalaheami hybridastrategiija ollašuttima doaibmaplána mielde ođđa potentiálalaččat mearkkašahti epidemiologalaš áittadahkkin leat gávnnavuvvon SARS-CoV2-virusvariánttat. Dat levvet čielgasit jođáneappot go koronavirusa ovddit vuolletiipat ja sáhttet duodalaččat hehttet dearvvašvuodafuolahusvuogádaga guoddinnávcca. Dearvvašvuoda ja buresveadjima lágádus (DBL) lea 29.3.2021 addin rávvagisttis ávžžuhan, ahte buot riskariikkain Supmii boahtti mátkkošteaddjit stivrejuvvojit koronatestii rádjersttildansajis.

Lappi guovlohálddahuodoaimmahat lea 26.2.2021 dan dahkan meerrádusain (LAAVI/328/2021) mearridan dan doaibmaguovllu gielddaid ja gielddaovttastumiid njoammudávdalága 15 § vuodul ordnet buot dan guovllu rádjersttildanbáikkiid bokte riikii boahtti olbmuide dearvvašvuodadárkkisteamis SARS-CoV2-virusa dagahan oppalašváralaš covid-19-njoammudávdda leavvama caggama dihte. Meerrádus leamaš fámus 1.3.–31.3.2021. Meerrádusa leat joatkán 25.3.2021 dahkon meerrádusain (LAAVI/472/2021) áigodahkii 1.4.–

30.4.2021, 29.4.2021 addon meerrádusain (LAAVI/632/2021) áigodahkii 1.5.–31.5.2021 ja 27.5.2021 addon meerrádusain (LAAVI/803/2021) áigodahkii 1.6.–30.6.2021.

Lappi guovlohálddahušdoaimmahat lea 11.5.2021 dan addin meerrádusain (LAAVI/726/2021) meerridan dearvvašvuodadárkkisteami bákkolažžan Durdnosa gávpoga guovllu rádjerasttildanbáikkiid bokte riskariikkain Supmii boahtti olbmuid dihto spiehkastagaiguin. Meerrádus leamaš fámus 14.5.–31.5.2021. Dasa lassin Lappi guovlohálddahušdoaimmahat lea 27.5.2021 addin meerrádusain (LAAVI/806/2021) meerridan dearvvašvuodadárkkisteapmái oassálastima bákkolažžan olbmuid, geat bohtet Supmii Giema, Durdnosa ja Roavenjárgga gávpogiid sihke Eanodaga, Anára, Gihttela, Kolari, Muoná, Pello, Salla, Ylitornio ja Ohcejoga gielddaid rádjerasttildanbáikkiid bokte. Meerrádus lea addojuvvon áigodahkii 1.6.2021 - 30.6.2021.

Dearvvašvuoda ja buresveadjima lágádus (DBL) lea addán 10.6.2021 ođđa ávžžuhusa (Čuovus 1) riikiboahttinsajiid dearvvašvuodavirgeoapmahaččaide nu, ahte das váldá vuhtii Covid-19-boahkoheami ožžon olbmuid riskka njoammudávdda lebbemii.

GULLAN

Gullan livččii sáhttán risikeret dán meerrádusa dárkkuhusa ollašuvvama, ja das čuvvon maŋnoneapmi livččii mielddisbuktán mearkkašahtti hehttehusa olbmuid dearvvašvuhtii ja almmolaš dorvvolašvuhtii, man dihtii hálddahušlága (434/2003) 34 § 2 momeantta 4 čuoggá vuodul áššis ii leat čađahuvvon gullan.

GUOVLOHÁLDDAHUSA ČOAVDDUS JA ÁKKASTALLAMAT

Meerrádus

Guovlohálddahušdoaimmahat meerrida njoammudávdalága 16 § vuodul Giema, Durdnosa ja Roavenjárgga gávpogiid sihke Eanodaga, Anára, Gihttela, Kolari, Muoná, Pello, Salla, Ylitornio ja Ohcejoga gielddaid rádjerasttildanbáikkiid bokte

riskariikkain Supmii boahtti olbmuid oassálastit riikiibohtima maŋŋá gieldda, gávppoga dahje buohccedikšunbiire ordnen dearvvašvuodadárkkisteapmái oppalašvárالاš covid-19-njoammudávdda leavvama caggama dihte.

Dán mearrádusas riskariikkain boahtti olbmuiin dárkkuhuvvojit dat olbmot, geat leat 14 jándora siste ovdal riikiibohtima orron riikkas, man koronailbmanepmi lea stuorát go 25 / 100 000 olbmo / 14 jnd.

Mearrádus ii guoskka čuovvovaš olbmuid:

- **2005 ja dan maŋŋá riegádan mánát ja nuorat**
- **gálvojohtolaga fievrridan- ja logistihkkabargit bargodoaimmaineaset**
- **olbmot, geain lea ovdanbuktit negatiivvalaš boadus eanemustá 72 diimmu ovdal riikiibohtima váldon koronavirusteastas**
- **olbmot, geain lea ovdanbuktit luohtehahtti duodaštus guktuid dahje vuosttaš boahkoheamis ja maŋimuš boahkoheamis leat gollan unnimustá 14 jándora**
- **olbmot, geain lea ovdanbuktit luohtehatti duodaštus vuollel guhtta mánotbaji ja unnimustá 14 jándora dasto gávnnahuvvon covid-19-infekšuvnnas**
- **sámit, geat rasttildit rájá sámeeláhusain dahje - kultuvrrain bargama geažil**
- **sierraajoavkkut, geain lea duodaštus, mii čuovvu meannudeami, mas lea šihattojuvvon báikkálaš njoammudávdivirgeoapmahaččaiguin (dego olbmot, geat fitnet jeavddalaččat barggus gustojeaddji ráddjehusaid mielde Suoma ja Ruota dahje Suoma ja Norgga gaskka ja sis lea duodaštus vuollel 7 jándora boares negatiivvalaš koronateastas).**

Mearrádus lea fámus 16.6.2021–31.7.2021.

Dát mearrádus gomiha 27.5.2021 addon njoammudávvalága 16 § čuovvu mearrádusa LAAVI/806/2021.

Ákkastallan

Heivehuvvon riehterávvgat

Vuođđolága (731/1999) 7 § mielde juohkehaččas lea vuoigatvuohta eallimii sihke persovnnalaš friddjavuhtii, duohtatmeahttunvuhtii ja dorvvolašvuhtii.

Vuođđolága 10 § mielde juohkehačča priváhtaeallin, gudni ja ruovtturáffi leat dorvvastuvvon.

Vuođđolága 22 § mielde almmolaš válđi galgá dorvvastit vuođđovuoigatvuođaid ja olmmošvuoigatvuođaid ollašuhhtima.

Njoammudávdalága (1227/2016) 1 § mielde lága ulbmilin lea eastadit njoammudávddaid ja daid leavvama sihke dain olbmuide ja servodahkii čuohcci hehttehusaid.

Njoammudávdalága 14 § mielde gielddat galgá ordnet almmolaš boahkohemiid ja dearvvašvuođadárkkistemiid njoammudávddaid eastadeapmin. Boahkoheapmái dahje dearvvašvuođadárkkisteapmái oassálastin lea eaktodáhtolaš.

Njoammudávdalága 15 § 1 momeantta mielde guovlohálddahušdoaimmahat sáhtá mearridit, ahte ordnejuvvo dan doaibmaguovllu man nu báikegottis dahje dihto bargosajis, lágádusas, fievrus dahje vástideaddji báikkis leahkki olbmuide dearvvašvuođadárkkisteapmi, jus dárkkisteapmi lea dárbbalaš oppalašváralaš njoammudávdda leavvama caggama dihte. Dearvvašvuođadárkkisteapmái oassálastin lea eaktodáhtolaš.

Seammá paragrafa 2 momeantta mielde dearvvašvuođadárkkisteami dahká doavttir dahje áššáigullelaš skuvlejumi ožžon eará dearvvašvuođafuolahusa ámmátolmmoš doaktára geahču vuolde. Dárkkisteami oassin sáhtá válđit vealtameahtun čájánasaid ja dahkat eará dutkamusa, mas ii čuovo mearkkašahtti hehttehus olmui, gean dutket.

Njoammudávdalága 16 § mielde guovlohálddahušdoaimmahat sáhtá mearridit, ahte 14 ja 15 § čuovvu dearvvašvuođadárkkisteapmái

oassálastin lea bákkolaš, jus dat lea oppalašváralaš njoammudávdda dahje oppalašváralažžan ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon njoammudávdda leavvama eastadeapmin vealtameahtun. Mearrádus sáhtá guoskat ovttaskas dahje mángga olbmo.

Seammá paragrafa 2 momeantta mielde gieldda dahje buohccedikšunbiire njoammudávddain vástideaddji virgegaskavuodas doaibmi doavttir sáhtá dahkat ovttaskas olbmo guoski mearrádusa bákkolaš dearvvašvuođadárkkisteamis, jus dat lea oppalašváralaš njoammudávdda dahje oppalašváralažžan ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon njoammudávdda leavvama eastadeapmin vealtameahtun.

Njoammudávdalága 22 § 1 momeantta mielde oppalašváralaš dahje gohcinláhkái Leahkki njoammudávddii buohccán ja buohccin ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon sihke dákkár dávdii dávdaluvvan ja ákkastallamiid vuođul dávdaluvvin eahpiduvvon olmmoš galgá addit ášši čielggadeaddji dearvvašvuođafuolahusa ámmátolbmui iežas nama, riegádanáiggi dahje persovdnadovddaldaga, oktavuodadieđuid, ruovttugieldda ja vejolaš eará orrunbáikki sihke eará vealtameahtun dieđuid, mat leat njoammudávdda leavvama caggamin dárbbaslaččat.

Njoammudávdalága 60 § 1 mielde, jus oppalašváralaš njoammudávdda dahje oppalašváralažžan ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon njoammudávdda leavvama áitta lea čielggas iige dávdda leavvama sáhte eará vugiin caggat, virgegaskavuodas doaibmi gieldda njoammudávddain vástideaddji doavttir dahje virgegaskavuodas doaibmi buohccedikšunbiire gielddaovttastumi njoammudávddain vástideaddji doavttir sáhtá mearridit olbmo karantenas eanemustá ovttá mánotbadjái. Mearrádusa karantenas sáhtá dahkat olbmui, gean leat gávnahan dahje ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon dávdaluvvan oppalašváralaš dahje oppalašváralažžan ákkastallamiid vuođul eahpiduvvon njoammudávddii.

Njoammudávdalága 88 §:s čujuhuvvo rihkuslága (39/1889) 44 logu 2 §:i, mas ásahuvvo ránggáštusas, mii mearriduvvo dearvvašvuođasuodjalanrihkkumušas. Olbmo sáhtá rihkuslága njuolggadusaid mielde dubmet dearvvašvuođarihkkumušas sáhkkui

dahje fánjavuhtii eanemustá golmma mánotbadjái, jus son iešdáhtolaččat dahje roavis fuollameahttunvuoda geažil rihkku njoammudávdalága 16 § vuodul ásahuvvon geatnegasvuoda.

Njoammudávdalága 89 § 2 momeantta mielde dan lassin, mii eará sajis lágas ásahuvvo, Rádjegohcinlágádusas lea virgeveahkkedoaimmaid čađaheapmin riekti bissehit fievrro ja stivret johtolaga nu, ahte čuovvu dan mii rádjegozáhuslágas (578/2005) 38 §:s ásahuvvo. Rádjegohcinlágádusas lea riekti gieđahallat virgeveahkkedoaimmas vealtameahttun dearvvašvuodadieđuid nu, ahte čuovvu dan mii persovdnadieđuid gieđahallamis ásahuvvo lunddolaš olbmuid suodjaleami birra persovdnadieđuid gieđahallamis sihke dáid dieđuid friddja lihcadeaddjivuodas ja direktiivva 95/46/EY gomiheames (almmolaš diehtosuodjeásahus) addon Eurohpá parlameantta ja ráđi ásahusas (EU) 2016/679, diehtosuodjelágas (1050/2018) ja persovdnadieđuid gieđahallamis Rádjegohcinlágádusas addon lágas (639/2019).

Njoammudávddain addon stáhtaráđi ásahusa (146/2017) 1 § 1 momeantta 14 čuoggá mielde ođđa koronavirusa dagahan infekšuvdna lea oppalašvárالاš njoammudávda.

Covid-19-njoammudávda ja dávdadilli

Máilmmi dearvvašvuodaorganisašuvdna WHO meroštalai koronavirusepidemiija pandemiijan 11.3.2020. Covid-19 (maŋŋá maddái *koronavirusinfekšuvdna*) lea oppalašvárالاš njoammudávda, masa ii doaisttázii leat váikkuheaddji spesifalaš dálkkasdikšun. Virus dagaha njoammumiid ain sihke Suomas ja viidát eará sajiin máilmmis. Máilmmis – ja maddái Suomas – johtet dál máŋggat sierra koronavirusa variánttat. Oassi dain variánttain leavvá jođáneappot go ovddit virusmáddodat ja dagaha riskka epidemiija vearráneapmái ja dearvvašvuodafuolahusa guoddinnávcca hedjoneapmái. Suoma álbmogis eanaš lea ain suojeheapme njoammumii, go virus lea ođđa eaige álbmogis leat das suddjejeaddji vuosteávdnasat.

Vuosttaš koronavirusboahkohanávnnas oaččui Eurohpá dálkkasvirgeoapmahačča evttolaš vuovdinlobi 21.12.2020.

Koronavirusboahkoheapmi fállujuvvo buohkaide badjel 16-jahkásaččaide. Suoma koronaboahkohanstrategiija mielde vuosttažettiin leat boahkohuvvon dat sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ámmátolbmot, guhte dikšot covid-19-buohcciid sihke eallilan olbmuid birrajándora divššu bargit ja ássit ja dan maŋŋá riikkavuložat ahkeortnegis boarrásepmosis nuorabui nu, ahte prioriterejuvvojit eallilan olbmuid lassin agis beroškeahtta dat olbmot, geain lea duodalaš koronavirusdávdi soajehuhtti medisiinnalaš riskadahkki. Go boahkoheamit álget, servodagas eai sáhte máhccat normála eallimii dalán, muhto nuppástus dáhpáhuvá vehážiid mielde mánggaid mánotbajiid áigge.

Riikkaviidosaš covid-19-dávdadilli lea cuoŋománu 2021 álgogeaži rájes jorgalan buoret guvlui, muhto dili govvidit ain stuorra guvllolaš earut ja jođanis áiggálaš molsašuddan. Lappi guovlohálddahušdoaimmahaga doaibmaguovllus Lappi buohccedikšunbiire lea epidemiija vuodđodásis. 14 jándora ilbmanepmi Lappi buohccedikšunbiires lea 4,3 / 100 000 (DBL koronakárta 14.6.2021). Länsi-Pohja buohccedikšunbiire lea sirdásan epidemiija vuodđodássái 26.5.2021. Ilbmanepmi Länsi-Pohjas lea 21,8 / 100 000 (DBL koronakárta 14.6.2021).

Suoma lagašguovlluin Davvi-Ruoŋas Norrbottenis dávdadilli lea vehá ádat (14 jándora ilbmanepmi lea sullii 550—600 / 100 000). Davvi-Norggas Romssa ja Finnmárkkku fylkkas lei miessemánu loahpas dávdda jođálmuvvanmuddu, mii lea dálá dieđuid mielde ložžemin. Ilbmanepmi lea dál sullii 90/100 000/14 jándora. Máilmmiviidosaččat covid-19-dáhpáhusaid vahkkosaš mearri leamaš njiedjanguvlui, muhto njoammumat gávnnahuvvojit ain badjel 4 miljovna vahkkosaččat (gáldu: WHO Covid-19 Dashboard).

Nationála stivren dearvvašvuodadárkkistemiin rádjerasttildanbáikkiin

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija 3.2.2021 addin stivrenreivves Koronavirusnjoammumiid dusten rájaid rasttildeaddji johtolagas (VN/2763/2021) gávnnahuvvo, ahte covid-19-dáhpáhusaid ilbmanepmi lea mánggaim riikkain mánggageardásaš Supmii veardidettiin, ja nu orrun dáid riikkain buktá Suoma dili ektui čielgasit stuorát covid-19-njoammuma riskka. SARS-CoV-2-virusvariánttat

sáhttet lassánettiin dagahit jođáneappot leavvi epidemiija go ovdal ja doalvut dearvvašvuođafuolahusa badjenoađuhuvvomii. Reivve mielde ráđđehus mearridii stáhtaráđi almmolaščoahkkimis 22. ođđajagimánus 2021 sihke rádjejohtolaga ja testen- ja karantenaávžžuhusaid čavgemis. Dáin doaimmaiguin geahččalit duostut koronaepidemiija šaddama jođálmuvvama ođđasit ja virusvariántta leavvama Suomas. Sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija 26.2.2021 addin stivrenreivves Koronavirusnjoammumiid dusten rájaid rasttildeaddji johtolagas (VN/5304/2021) čujuhuvvo ministeriija 3.2.2021 sádden reivii ja gávnnavuvvo earret eará, ahte lea ain ágga beavttálmahttit doaimma.

Sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija addin stivrenreivve (Bákkolaš dearvvašvuođadárkkisteami ja dieđuid addima guoski rievdadusat njoammudávdalágas, 30.3.2021) mielde Supmii boahtti olbmuid fárus vejolaččat leavvi njoammumiid dusten lea guovddázis epidemiija ja rievdan virusiid leavvama caggama dihte. Váikkuheadđji, vuogálaš ja rivttes sullasaš njoammumiid dusten rájaid rasttildeaddji johtolagas lea vejolaš dušše virgeoapmahaččaid ja earáid rádjerrasttildanbáikkiid doaibmiid nana ovttasbargguin, mas vuhtii válđojit maiddáai báikkálaš dilit. Sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija stivre, ahte dálá epidemiijadilis lea vealtameahttun, ahte guovlohálddahuendoaimmahagat dahket Supmii boahtti mátkkošteaddjiid guoski njoammudávdalága 16 § čuovvu mearrádusaid nu, ahte válđet vuhtii DBL ávžžuhusaid ja eaktuda buot doaibmaválddálaš virgeoapmahaččaid doaibmat dili eaktudan vugiin ja geavahit buot njoammudávdalága vejolažžan dahkan doaibmafápmudusaid epidemiija leavvama caggama dihte. Dearvvašvuođa- ja buresveadjima lágádus lea addán 4.2.2021 ja 29.3.2021 ávžžuhusa testemiidda, mat dahkkojit rájá alde, vuoi caggat ođđa álkit njoammu SARSCoV-2-variánttaid leavvama.

Sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija 25.5.2021 sádden reivves Covid-19-njoammumiid dusten rájaid rasttildeaddji johtolagas sis- ja olgorádjemearrádusaid rievddadettiin (VN/13919/2021) celkojuvvo, ahte rájaid dearvvašvuođadorvvolašvuođadoaimmain lea guovddáš rolla Suoma covid19-epidemiija dustemis. Reivve mielde rájaid dearvvašvuođadorvvolašvuođa sihkkarastima doaibmamáliid galgá

heivehit lassáneaddji johtolatmeriide, go riikkiiboahhtima ráddjehusaid álget vehážiid mielde burgit. Supmii boahhti olbmuid covid-19-ovdaduođastusaid dárkkisteamis ja testii stivremis ávžžuhit ávkástallat elektrovnnalaš reaiduiguin, dego ovdamearkka dihte Finentry-bálvalusain. Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija deattuha, ahte guovlohálddahušdoaimmahagat, gielddat ja sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa gieldaovttastumit galget fuolahit das, ahte Supmii boahhti olbmot stivrejuvvojit nuppi covid-19-testii áramustá 72 diimmu riikki boahhtima maŋŋá. Reivves celko, ahte covid-19-teasta lea nuvttá Supmii boahhti mátkkošteaddjiide ja olmuide, geain lea ruovttugiella dahje ruovttugildii buohtastahtti vuoigatvuohta geavahit almmolaš dearvvašvuodafuolahusa bálvalusaid Suomas.

Dearvvašvuodadárkkisteami sisdoallu

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija 30.3.2021 addin stivrenreivve mielde gielddat fuolahit dearvvašvuodadárkkisteami lágideames. Dearvvašvuodadárkkisteami sisdoalu árvvoštallá dearvvašvuodadárkkisteami čadaheaddji dearvvašvuodafuolahusa ámmátolmmoš. Dárkkisteapmi galgá sisttisoallat covid-19-teastta álo, go dat adno dárbblašlažžan. Dearvvašvuodadárkkisteamis dearvvašvuodafuolahusa ámmátolmmoš árvvoštallá maiddái, leago dárbu eará doaibmabijuide njoammudávdda leavvama eastadeapmin, dego karantena- ja errenmearrádusaide. Mearrádusa karantenii bidjamis dahje erremis dahká njoammudávddain vástideaddji doavttir. Bákkolaš dearvvašvuodadárkkistemiid ja daidda vejolaččat laktáseaddji dutkamušaid vealtameahtunvuođa galgá árvvoštallat maiddái máná ovddu geahččanguovllus. Suoma čatnet mánggat mánáid guoski riikkaidgaskasaš soahpamušat, maid galgá váldit vuhtii buot mearrádusdaguin, ja ovdamearkka dihte go bákkolaš dearvvašvuodadárkkisteamit čuozihuvvojit ja ollašuhthtojit.

DBL varraseamos ávžžuhus dearvvašvuodadárkkistemiin, mat dahkkojit riikkiiboahhtima oktavuodas SARS-CoV-2-virusa leavvama caggama dihte, lea addon 10.6.2021.

DBL ávžžuha, ahte dearvvašvuodadárkkistandoaimmat eai dahkko

- 2005 ja dan maŋŋá riegádan mánáide
- beaivválaččat Suoma ja Ruota sihke Suoma ja Norgga gaskka jeavddalaččat bargomátkejohtolagas johttiide. Sin guovdu dohkkehuvvo negatiivvalaš koronavirusteastaduodaštus, jus teasta lea váldon vuollel 7 jándora ovdal rádjerasttildeami. Sis eai čoggojuvvo oktavuodadieđut 72 diimmu testii stivrema várás.
- fievrridan- ja logistihkkabargiide bargodoaimmaineaset. Sis eai čoggojuvvo oktavuodadieđut 72 diimmu testii stivrema várás.
- olbmuide, geat bohtet riikkain, gos covid-19-dáhpáhusaid ilbmanepmi lea eanemustá 25 dáhpáhusa 100 000 olbmo guovdu 14 jándora áigge, eai dahkko riikiibohtinsajiin covid-19-pandemijja dustemii laktáseaddji dearvvašvuodadorvvolašvuodadoaimmat. Buot riskariikkain boahtti mátkkošteaddjit stivrejuvvojit dearvvašvuodadárkkisteapmái, man oktavuodas sis dárkkistuvvojit duodaštusat koronaboahkohemiin, ovdal mátkki váldon koronavirusteasttas ja vejolaččat buhcon covid-19-dávddas.
- guktuid covid-19-boahkohemiid (vuovdinlobi čuovvu boahkoheamit ja áigi maŋit boahkoheapmái gulli boahkohandoarvvi oažžumis lea gollan unnimustá 14 jnd) ožžon mátkkošteaddjiide,
- olbmuide, geat leat buohcan covid-19-dávdda ja lassin ožžon unnimustá ovttá covid-19-boahkoheami ja boahkoheamis leat gollan unnimustá 7 jándora
- olbmuide, geat leat ožžon guokte sierralágan covid-19-boahkohánávdnasa ja áigi maŋimuš doarvvi oažžumis lea gollan unnimustá 14 jándora.

Olmmoš galgá ovdanbuktit riikiibohtinsajiid dearvvašvuodavirgeoapmahaččaide luohtehahtti duodaštusaid boahkohemiin ja/dahje buhcon covid-19-dávddas.

DBL ávžžuhusaid mielde rádjerasttildansajiin koronavirustestii galgá stivret buot riskariikkain boahtti boahkokeahtes olbmuid, geain ii leat

- oktage koronaboahkoheapmi

- duodaštus negatiivvalaš koronavirusteasttas (PCR- dahje antigenateasta), mii lea váldon eanemustá 72 diimmu ovdal riikiibohtima dahje
- duodaštus buhcon covid-19-infekšuvnnas (buhcuvuođa álgimis unnimustá 11 jándora, eanemustá 180 jándora).

DBL ávžžuha, ahte vuolginriikkas ja ovdalis máinnašuvvon joavkkuide gullamis beroškeahttá buot mátkkošteaddjit, geain leat covid-19-dávdii heivvolaš dávdamearkkat, galget álo stivrejuvot dearvvašvuođadárkkisteapmái ja koronavirustestii.

Dasa lassin DBL ávžžuha, ahte rádjerasttildanbáikkiid dearvvašvuođavirgeoapmahaččat čogget ja doaimmahit riskariikkain boahhti boahkokeahtes dahje dušše ovttá boahkoheami ožžon sihke dearvvašvuođadárkkisteapmái oassálasti olbmuid persovdna- ja oktavuodadieđuid olbmo orrun- ja ruovttubáikegotti njoammudávdavirgeoapmahaččaide, geat stivrejit mátkkošteaddjiid nuppi (vuosttaš teasta rájá alde) dahje oassálas (maŋelas boahkoheamit) boahkoheami ožžon mátkkošteaddjiid vuosttaš (72 diimmu teasta) koronavirustestii áramustá 72 diimmu geahčen riikiibohtimis. Dieđut eai čoggojuvvo, jus olmmoš orru riikkas vuollel 72 diimmu dahje jus mátkkošteaddji lea buhcan covid-19-infekšuvnna. DBL ávžžuha, ahte riikiibohtinsaji virgeoapmahaččat sihke orrun- ja ruovttubáikegotti dearvvašvuođavirgeoapmahaččat rávvejit olbmuid doalahit dorvogaskkaid, atnit ámadeadjomáskkaid, garvit almmolaš johtolaga geavaheami ja buot lagaškontávttaid dassáži, go leat ožžon negatiivvalaš bohtosa 72 diimmu covid-19-teasttas.

Ášši árvoštallan ja jurddabohtosat

Oppalašvárالاš covid-19-njoammudávdda leavvama eastadeapmi lea servodatlaččat dehálaš, vai riikavuložiid vuodđovuogatuodaid eallimii ja dorvvolašvuhtii sáhtta dorvvastit. Covid-19-njoammumiid leavvama eastadeamis njoammungálduid ja njoammumii dávdaluvvan olbmuid dovdán ja joatkkanjoammumiid caggan leat guovddáš vuogit.

Koronavirusinfekšuvdna lea oppalašváralaš njoammudávda, masa eanaš olbmot leat ain suojeheamit. Dan ektui, ja go váldo vuhtii lagašguovlluid dávdadilli, guovlohálddahušdoaimmahat geahččá vealtameahtumin mearridit njoammudávdalága 16 § vuodul dan doaibmaguovllu rádjeraštildanbáikkiid bokte buot riskariikkain Supmii boahttiid oassálastit bákkolaš gieldda, gávpoga dahje buohccedikšunbiire ordnen dearvvašvuodadárkkisteapmái.

Dán mearrádusas riskariikkain boahtti olbmuiin dárkkuhuvvojit dat olbmot, geat leat 14 jándora siste ovdal Supmii boahtima orron riikkas, man 14 jándora koronailbmanepmi lea stuorát go 25 / 100 000 olbmo.

Mearrádus ii goittotge guoskka 2005 dahje dan maŋŋá riegiádan mánáid, fievrridan- ja logistihkkabargiid bargodoaimmainaset, olbmuid, geain lea čájehit negatiivvalaš boadus eanemustá 72 diimmu ovdal riikiiboahtima váldon koronavirusteasttas iige maiddái sierrajoavkkuid, geain lea báikkálaš njoammudávdivirgeoapmahaččaiguin šiehttojuvvon meannudeami čuovvu duođaštus. Dákkár sierrajoavkkut leat ovdamearkka dihte barggu dahje eará vealtameahtun ákka dihte jeavddalaččat johttit sihke sámis, geat johtet dávjá rájá rastá sámeeláhusain dahje - kultuvrrain bargama geažil. Dáid sierrajoavkkuid dearvvašvuodadárkkistangeavadiin galgá soahpat báikkálaččat ovdamearkka dihte nu, ahte olbmot fitnet vahkkosaččat koronateasttas.

Mearrádus ii maiddái guoskka olbmuid, geain lea luohtehahtti duođaštus ovttá dahje guovtti koronaboahkoheamis, man leat ožžon, main maŋimuš unnimustá 14 jándora ovdalis iige olbmuid, geain lea luohtehatti duođaštus vuollel guhtta mánotbaji ja unnimustá 14 jándora dasto gávnnavuvvon covid-19-infekšuvnnas.

Mearrádus lea fámus 16.6.2021–31.7.2021

Jus dearvvasvuodadárkkisteapmái njoammudávdalága 16 § vuodul mearriduvvon olmmoš ii čuovo sutnje ásahuvvon geatnegasvuoda, sáhtta gieldda dahje buohccedikšunbiire njoammudávddain

vástideaddji doavttir bivdit virgeveahki njoammudávdalága 89 § vuođul.

Guovlohálddahasdoaimmahat cealká viidáseappot, ahte jus olmmoš biehttala oassálastimis dán mearrádusas mearriduvvon bákkolaš dearvvašvuođadárkkisteapmái, rihkuslága 44 logu 2 § njuolggadusat sáhttet boahtit heivehuvvot. Rihkuslága 44 logu 2 § mielde dat, guhte iešdáhtolaččat dahje roavis fuollameahttunvuođa geažil rihkku njoammudávdalága 16 §:s dárkkuhuvvon bákkolaš dearvvašvuođadárkkisteami, galgá dubmejuvvot, jus ii eará sajis lágas ásahuvvo čavgadut ránggáštus, dearvvašvuođasuodjalanrihkkumušas sáhkku dahje fángavuhtii eanemustá golmma mánotbadjái.

HEIVEHUVVON RIEKTERÁVVAGAT

Vuođđoláhka (731/1999) 7, 10 ja 22 §
Njoammudávdaláhka (1227/2016) 1, 14, 15, 16, 22, 60, 88 ja 89 §
Stáhtaráđi ásahus njoammudávddain (146/2017) 1 §

NUPPÁSTUSOHCAN

Dán mearrádussii sáhtta njoammudávdalága 90 § 1 momeantta vuođul ohcat nuppástusa nu, ahte váidá Davvi-Suoma hálddahasriektái. Váiddačujuhush lea dán mearrádusa čuovusin.

OLLAŠUHTTIN

Dát mearrádus ollašuhitto seammás vejolaš nuppástusohcamis fuolatkeahtta njoammudávdalága 91 § 1 momeantta vuođul.

LASSEDIEÐUT

Lassedieđuid áššis addet dárbbu mielde guovlohálddahasnjunušdoavttir Sari Kemppainen (tel. 0295 017 350 dahje šleađgapoasta sari.kemppainen@avi.fi), guovlohálddahasnjunušdoavttir Susanna Holmlund (tel. 0295 017 365 dahje šleađgapoasta susanna.holmlund@avi.fi) ja jodiheadji

Leena Räsänen (tel. 0295 017 385,
šleadgapoasta leena.rasanen@avi.fi).

Jodiheaddji

Leena Räsänen

Guovlohálddahunjunušdoavttir

Susanna Holmlund

ČUOVUS

Čuovus 1. DBL ávžžuhus dearvvašvuodadárkkistemiin, mat dahkkojit riikiiboahitima oktavuodas SARS-CoV-2-virusa leavvama caggama dihte

Váiddačujuhus

JUOHKIN JA ČAĐAHANMÁKSU

Mearrádus oppalašdiehtunaddimin

Dán mearrádusa diehtunaddin dáhpáhuvvá oppalašdiehtunaddimin. Áššegirji dollojuvvo buohkaide oaidninláhkáii Lappi guovlohálddahunsoaimmahagas 31.7.2021 rádjai. Mearrádusa oaidninláhkáii bidjamis almmuhuvvo almmolaš diehtofierpmis guovlohálddahunsoaimmahaga neahttasiidduin www.avi.fi

Dán mearrádusa diehtunoažžun gehččojuvvo dáhpáhuvván čihččet beaivve das, go dát almmuhus lea almmustahtton guovlohálddahunsoaimmahaga neahttasiidduin.

Diehtun

Guovllu gielddat ja gielddaovttastumit
Lappi buohccedikšunbiire
Länsi-Pohja buohccedikšunbiire
Rádjegohcinlágádus
Lappi boleslágádus

Sosiála- ja dearvvašvuodasuorggi lohpe- ja
bearráigeahččodoaimmahat
Dearvvašvuoda ja buresveadjima lágádus
Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija
Sámediggi
Davvicalohta rádjerávven

Nuvttá